

אשכול רשויות מקומיות

אזרחות | שאלון 34281

מצגת לימוד לבגרות

שקף 1 מתוך 23

יחידה 1

אשכול רשויות מקומיות

יחידה 2

שיטת הבחירות לשלטון המקומי

יחידה 3

היבטים נוספים בנושא

אשכול רשויות מקומיות

יחידה 1

1 הציגו את המושג ועדה קרואה

ועדה קרואה זוהי ועדה המתמנה כאשר שר הפנים סבור שרשות מקומית אינה מתפקדת כנדרש. הוא ממנה ועדה זו עד להבראתה, במקום מקומו של ראש העיר והמועצה. הסיבות למינוי ועדה: גירעונות גדולים, מספר חברי המועצה הוא מתחת למינימום הנדרש, תקציב שלא עבר תוך שישה חודשים ממועד אישור תקציב המדינה ועוד. חברי הוועדה הם אנשי מקצוע בעלי ניסיון מוניציפאלי.

2 זכויות פוליטיות שהן זכויות אזרח

הזכות לבחור ולהיבחר, והזכות להתארגן כמפלגה המתמודדת בבחירות (מוענקות לאזרחי המדינה בלבד)

1 זכויות פוליטיות הנובעות מזכויות טבעיות

חופש ההפגנה והמחאה והאפשרות לבקר את השלטון (אינן מוגבלות לאזרחי המדינה).
זכויות פוליטיות / זכויות אזרח נפגעות בעקבות מינויה של ועדה קרואה מכיוון שאנשי הוועדה הינם אנשים ממונים ולא נבחרים על ידי תושבי הרשות. הזכות לבחור את נציגך נפגעת במינויה של ועדה זו ובשליחתם הביתה של האנשים שנבחרו על ידי תושבי העיר.

2 שיטת הבחירות לרשויות המקומיות

מצביעים בשני פתקים: פתק אחד לבחירה לראש הרשות ופתק אחד למועצת העיר. הבחירות למועצת הרשות הן רשימתיות ויחסיות, והבחירות לראש הרשות הן אישיות ורוביות. ראש הרשות חייב לקבל בבחירות לפחות 40% מהקולות הכשרים

1 עקרון שלטון העם

כלל האזרחים הם הריבון/מקור הסמכות. האזרחים בוחרים נציגים לזמן קצוב המוגדר בחוק. כיצד עקרון שלטון העם בא לידי ביטוי בשיטת הבחירות לרשויות המקומיות: התושבים של הרשות, שהם הריבון בוחרים את נציגיהם למועצה ואת ראש הרשות. הבחירה היא לזמן קצוב (חמש שנים)

2 שיטת הבחירות לשלטון המקומי

הבחירות למועצה הרשות הן רשימתיות יחסיות, והבחירות לראש הרשות הן רוביות ואישיות. מצביעים בשני פתקים: פתק אחד לראש הרשות, ופתק אחד למועצה. ראש הרשות צריך לקבל לפחות 40% מהקולות הכשרים. למידע על פסיכומטרי ביואל גבע << יואל גבע לא מתפשרים

1 עקרון הפלורליזם

הכרה בערך של ריבוי/מגוון דעות/עמדות של אנשים או קבוצות. עידוד/תמיכה בקיום וביטוי של מגוון דעות/עמדות של אנשים או קבוצות בחברה. כיצד עקרון הפלורליזם בא לידי ביטוי בשיטת הבחירות לשלטון המקומי: העובדה שהבחירות למועצה הן יחסיות מאפשרת ייצוג יחסי של הרשימה ביחס למספר הקולות שבחרו בה. בכך באות לידי ביטוי הדעות והאינטרסים השונים של תושבי המקום.

2 עקרון הפלורליזם

על פי העיקרון חייבת להיות הכרה במדינה הדמוקרטית במגוון הקבוצות. ההכרה מאפשרת לכל קבוצה לשמור על האינטרסים שלה ולקיים את הייחודיות שלה. תמיד קיים מתח בין פלורליזם לבין הסכמיות, שכן הסכמיות מחייבת כל קבוצה לוותר מעט על הייחודיות שלה ועל האינטרסים שלה, על מנת לחיות עם קבוצות שונות ממנה. ככל שרמת הפלורליזם במדינה גבוהה יותר כך המתח בין הקבוצות מצטמצם.

1 וועדת קרואה

וועדה קרואה היא וועדה המתמנה על ידי שר הפנים. זאת כאשר השר סבור שראש הרשות והמועצה המקומית ברשות מסוימת לא יכולים לקיים את תפקידם ולנהל את הרשות. במצבים כאלה יש לשר הפנים אפשרות למנות נציגים מטעמו לצורך ניהול הרשות

2 זכויות פוליטיות

זכויות שהמדינה הדמוקרטית מעניקה לכלל האזרחים במדינה. מטרת הזכויות היא לאפשר לאזרחים לקחת חלק בניהול המדינה. זכויות פוליטיות כוללות את הזכות לבחור ולהיבחר בבחירות דמוקרטיות, הזכות להביע מחאה נגד השלטון והזכות להתאגד

שיטת הבחירות לשלטון המקומי

יחידה 2

1 פתק ראשון

בחירת ראש הרשות המקומית - שיטת הבחירות לראש הרשות היא אישית ורובית. כלומר, בוחרים באדם אחד ורק מי שקיבל את מרבית הקולות יהיה ראש הרשות הבא. המספר המינימלי שצריך כדי להיבחר הוא כ-40 אחוזים מהקולות. במידה ואף מועמד לא קיבל את המספר המינימלי של הקולות מתקיים סבב שני כעבור שבועיים

2 פתק שני

בחירת מועצת העיר - שיטת הבחירות למועצת העיר היא יחסית ורשימתית. כלומר, בוחרים במפלגה שלה רשימת מועמדים וכל רשימה מקבלת מספר מקומות במועצה בהתאם למספר הקולות שהיא קיבלה ובתנאי שעברה את אחוז החסימה

היבטים נוספים בנושא

יחידה 3

1

הקבועות בחוק (כגון

תשלום מיסים, שירות צבאי או אזרחי וכו'). בנוסף
ישנם ערכים אזרחיים

2

הכוללים השתתפות בעיצוב החיים הציבוריים (כגון

הצבעה בבחירות, ביקורת השלטון,
השתתפות אזרחית וכו') וכן ישנו ערך אזרחי
בתרומה לקהילה ולמדינה.

הבחירות לתפקיד ראש הרשות המקומית מאפשרת
מימוש של חובות האזרח וערכים אזרחיים בדרך
הבאה: ברגע שאזרחים משתתפים בבחירות לרשויות
המקומיות הם מממשים את אחד הערכים החשובים
ביותר בעיצוב הערכים הציבוריים.

1 בדרך הבאה

ברגע שאזרחים משתתפים בבחירות לרשויות המקומיות הם מממשים את אחד הערכים החשובים ביותר בעיצוב הערכים הציבוריים.

הערכים החשובים ביותר בעיצוב הערכים הציבוריים. לראש הרשות יש השפעה ישירה על חייו של האזרח ולכן להצבעה יש חשיבות גדולה.

2 וועדה קרואה

במקרה בו הרשות המקומית אינה מתפקדת שר הפנים רשאי למנות "וועדה קרואה" אשר תמלא את תפקידיהם של ראש הרשות והמועצה עד להבראתה. שר הפנים יעשה

2 עקרון שלטון העם נפגע ממינויה של וועדה קרואה
בדרך הבאה - המשך

לידי ביטוי את רצונם וסמכותם

1 עקרון שלטון העם נפגע ממינויה של וועדה קרואה
בדרך הבאה

על פי עקרון שלטון העם, האזרחים הם אלו האמורים לבחור את הנציגים שיפעלו למענם. כאשר מתמנה וועדה קרואה, לא האזרחים הם אלו הבוחרים את הנציגים אלא שר הפנים. בכך נפגעת יכולתם של האזרחים להביא לידי ביטוי את רצונם וסמכותם.

מיסים מקומיים ותשלומי חובה כגון

ארנונה על נכסים או תשלומי חינוך. כל התשלומים

מועברים לאישור שר הפנים ונקבעים בחוקי עזר עירוניים.

2. שפיטה – ברשויות המקומיות קיימים מוסדות מעיין שיפוטיים, שבסמכותם לדון

ישיבת מועצה מקומית בכפר כמא, 10.1.1966

מה רואים?

צילום שחור-לבן של ישיבה סביב שולחן עץ:
כמה גברים יושבים בחדר עם חלונות, על
השולחן ניירות, ושלושה מהם מרימים יד. לפי
תיעוד האוסף זו ישיבה של המועצה
המקומית בכפר הצ'רקסי כפר כמא שבגליל
התחתון. השקף עוסק ברשויות מקומיות,
ובהן המועצה המקומית.

קרדיט: צילום: מחלקת הצילום של לשכת העיתונות הממשלתית (לע"מ), מאוסף התצלומים הלאומי, נחלת הכלל. מקור: ויקישיתוף | [קובץ המקור](#)

השאלה המקורית

- אשכול: רשויות מקומיות
- — הצג שני תפקידים או שתי סמכויות (או תפקיד אחד וסמכות אחת) של הרשות המקומית.
- — הצג את תפקיד הממשלה: קביעת מדיניות וביצועה.
- — הסבר כיצד תפקיד הממשלה: קביעת מדיניות וביצועה בא לידי ביטוי באחד מתפקידיה או באחת מסמכויותיה של הרשות המקומית

תשובות מוצעות

- הצג: שני תפקידים של הרשות המקומית -
- שירותי רווחה - על הרשות המקומית לספק את שירותי הרווחה לתושבים הגרים בתחומה,
- הנזקים לשירותים אלה, וזאת בהתאם להנחיות, לתבחינים ולתקציב שניתן על ידי משרד
- הרווחה. בכל רשות קיימת לשכת רווחה אשר מפעילה את מערכת הרווחה ביישוב.
- שירותי חינוך - הרשות המקומית אחראית על מערכת החינוך בתחומה: אחזקת מוסדות, העסקת
- חלק מן העובדים ואף הפעלת חלק מן המוסדות באופן מלא. משרד החינוך קובע את התכנים
- ומעביר את התקציבים המתאימים להפעלת התוכניות. עם זאת, השלטון המקומי יכול לקחת
- חלק מסוים בעיצוב התוכנית, כל רשות בוחרת לעצמה עד כמה להיות מעורבת בעיצוב התכנים -
- יש רשויות המסתפקות ביישום התכנים של משרד החינוך, ויש רשויות שבוחרות להיות
- אקטיביות יותר בתחום התכנים.
- -הצג: תפקיד הממשלה בקביעת מדיניות ובביצועה - קבלת החלטות והתווית קווי פעולה
- בתחומים שונים הנמצאים באחריות משרדי הממשלה.

התשובות מאוסף לא רשמי ולא אומתו מול מחווין משרד החינוך.

תשובות מוצעות

- -הסבר: תפקיד הממשלה קביעת מדיניות וביצועה בא לידי ביטוי בתפקיד הרשות המקומית
- לספק שירותי רווחה. על הרשות המקומית לספק את השירות לתושבים הגרים בתחומה,
- הנזקים לשירותים אלה, וזאת בהתאם להנחיות, לתבחינים ולתקציב שניתן על ידי משרד
- הרווחה. בכל רשות קיימת לשכת רווחה אשר מפעילה את מערכת הרווחה ביישוב. תפקיד זה של
- הרשות המקומית מממש את תפקיד הממשלה בקביעת מדיניות וביצועה בדרך הבאה – הממשלה
- היא זו אשר מתווה את המדיניות בתחום הרווחה וקובעת כיצד לעזור לשכבות המוחלשות
- בחברה. הרשות המקומית היא זו אשר מוציאה מדיניות זו לפועל על פי ההנחיות של שר הרווחה
- והממשלה

התשובות מאוסף לא רשמי ולא אומתו מול מחווון משרד החינוך.

נושאי המצגת

- אשכול רשויות מקומיות
- שיטת הבחירות לשלטון המקומי
- היבטים נוספים בנושא
- הציגו את המושג ועדה קרואה
- זכויות פוליטיות שהן זכויות אזרח
- זכויות פוליטיות הנובעות מזכויות טבעיות
- שיטת הבחירות לרשויות המקומיות
- עקרון שלטון העם

● הסבר תופעה או סיבות בעזרת החומר שלמדתם

✗ כותבים את ההגדרה (הצג) מתוך הקטע במקום מהחומר שלמדתם - ההגדרה חייבת לבוא מהלימוד.

✗ מציינים את המושג בלי להציג אותו - ציון בלבד לא מספיק.

✗ שוכחים לקשר את ההסבר לקטע עצמו - חובה ציטוט או התייחסות ישירה לקטע.

✗ כותבים תשובה כללית בלי המושגים המקצועיים מהמחווון.

לצפייה

צפו בסרטון "מים מים בששון? - ניהול מים והשפעת הבצורת על רשויות מקומיות" - גם בעמוד הנושא, בלשונית "סרטון".

<https://www.youtube.com/watch?v=Pe6OtZfY00s>
הסרטון הוא קישור חיצוני (YouTube) ולא נבדק מול תוכן השאלון או מחוון משרד החינוך.

עברו שוב על נושאי המצגת, תרגלו במשחקים, ונסו את שאלת הבגרות בעמוד הנושא.
בהצלחה!